

“İlk başlarken ciddiye alınmadım. Fakat zamanla yaptığım işler ve ürünlerim her şeyi belirledi. İnsan sürekli bir “daha iyi yapmalıyım” dürtüsünü taşıyor. Çünkü kendinizi kanıtlamak zorundasınız. Uzun yıllar iyiyi gerçekleştirmenin çabasını koydum ortaya. Genç bir kadındım. Üstelik bu işi kadın olarak ilk kez yapan insandım. İlk önce bir kadın ne yapabilir diye bakıyorlardı. Kuşkuyla bir bakıştı. Ben de çok sert, bağırıp çağırın bir rolü benimsedim. Fakat sonradan bu rolden vazgeçtim. Çünkü insanlar artık bana inanıyorlar ve güveniyorlardı.”

Bilge Olgaç

“Kamera arkasında kadın, kendi farklı estetiğiyle, alışılmış dünya görüşleri dışında kadın bakış açısını yansıtarak sinemaya farklı bir yön verebiliyor. Bu sadece kadın olmakla değil, farklı itirazları olmakla ilgili bir şey. Kadınların her türlü baskı ve egemenliğe karşı duran tavrı estetiğe de yansıdığı zaman sinema bambaşka bir boyuta geçebilir.

Feminist hareket sinemaya yansıdı, eşitlik tartışıldı, erkek egemen sinema dünyasında erkek yönetmenler edilgen kadın yerine daha yaşayan kadınları var etmeye başladılar. Kadın isterse sinemada mucizeler yaratabilir. Bu beraberlik ve dayanışmanın yıllarca sürmesini ve sinemaya güzellik getirmesini diliyorum.”

Türkan Şoray

“Görünür bir şekilde açıktan açığa bir zorluk yokmuş gibi gelebilir ama erkekle kadınla arasında bir fark olduğu gerçek. Tabii bu sadece sinemada değil tüm çalışma hayatında böyle.”

Selda Çiçek

“Sahneyi hazırlattım. Artistleri topladım bir kadın olarak beni görmeyeceksiniz karşınızda film çeken bir rejisör olarak göreceksiniz. Sözümde de çıkmayacakmışız güzel düzenli çalışacaksanız hep beraber çalışalım.”

Birsen Kaya

“Kadınların sazı ellerine aldıkları, daha çok şey istedikleri, iş dünyasında güçlerinin arttığı ve yaptırımlar için yeterince kuvvetlendikleri bir döneme giriyoruz; öyle hissediyorum. Buna ayak uyduramayan, kadınlara istedikleri hak, özgürlük ve eşitliği veremeyen, onları tacizden, şiddet ve cinayetten koruyamayan hiçbir yönetimin uzun ömürlü olamayacağı bir devir başlıyor.”

Gülse Birsal

“Sen bu kıza yetişkin olmadığı halde tıpkı bir yetişkinmişçesine bütün bu sorumlulukları verdin, ondan sonra bu kız bunların birini beceremediğinde ya da eksik becerdiğinde ve senin başına berbat bir şey geldiğinde hesap sorabilir misin ki ondan? Ne kadar hakkımız var buna? Bu ve bunun gibi meseleleri hissedersiniz, sezersiniz. Toplumun görmezden geldiği, görmekten çekindiği ya da gördüğü halde dillendirmekten çekindiği pek çok mesele sanatçılarda bir dürtü, bir sıkıntı oluşturur. Bu durum öyle ya da böyle bir dile getirmeyi de beraberinde getirir. Zaten eğer sanatın herhangi bir dalında üretim yapan birinin duydukları, gördükleri ya da baktıkları karşısında onda bir sıkıntı oluşmuyorsa ben bunu biraz şüpheli karşılarım.”

Yeşim Ustaoglu

“Aslında ben Türkiye’de kadın yönetmen sayısının fena olmadığını düşünüyorum. Azımsanacak sayıda değil kadın yönetmenler. Alt alta yazdığında belirli piyotlarla film üreten kadın yönetmenler var. Ama bütün dünyada olduğu gibi, bu meslekte de yine erkekler daha fazla...”

İlksen Başarır

“Türk sinemasında kadın yönetmenler giderek artıyor. Çok genç ve yetenekli bir nesil var artık. Umarım çoğalmamız, ülkemizdeki kadınlar için de her alanda bir örnek teşkil eder. Set ekiplerinin çoğunluğu erkek ve çok uyumlu çalışıyoruz aslında. Kadınlar büyük bir çabayla erkeklere güç olarak yetişti. Özgürlük ve hedeflerini gerçekleştirmede bütün kadınlara örnek olabildiysek ne mutlu. Ben kadın filmleri çekmeye devam edeceğim. Yönetmen olmamda tek amaç, kadın ve çocuk meselesini anlatmaktır.”

Andaç Haznedaroğlu

“Biraz da erkekler ölsün” sözü çok etkili tabii. Kamera arkasında da epey kadın var bu arada. Bütün ekip başları kadın. Biraz konuşunca hep “erkek düşmanı film” gibi düşünülüyor, fakat öyle değil. Filmin derdi erkeklerle değil, “erkeklikle”. Bütün o erkeklik haliyle bir derdimiz var. Erkekler çalışıyor yani, erkekleri de seviyoruz. Ama erkekliği öldürmeye çalışacağız.”

Ceylan Özgün Özçelik \ KAYGI

“Kadın ya da erkek yeni yönetmenler aynı zorluklardan geçiyorlar ama şunu da görmek lazım ki diğer sektörlerde de olduğu gibi sinema piyasası da erkeklerin egemen olduğu ve onların kurallarının geçerli olduğu bir dünya. Siz bu dünya içerisinde hem taviz veremeyeceksiniz hem de taviz vermeden kendi ayaklarınızın üzerinde duracaksınız. Bu gerçekten başarılması çok güç bir nokta. O açıdan da kendimi kutluyorum.”

Handan İpekçioğlu

“Sadece sinemada değil, tüm dünyada erkekler egemen. Kadınların bakışına ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Neticede dünyayı kadınların değiştireceğine inananlardım. Erkeklerin herhangi bir görevi yaptıklarında kendilerini kanıtama gibi bir derdeleri yok. Ancak bir kadın, aynı görevi üstlendiğinde sözünü geçirmek için muhtemelen bir erkeğe göre daha fazla çaba sarf etmek zorunda kalıyor. Bunu da unutmamak gerekiyor.”

Serra Yılmaz

“Ataerkil bir toplum düzeni içerisinde doğan kadınlar olarak, her alanda birçok zorlukla beraber büyüdük. Tüm sektörlerde olduğu gibi, sinema sektöründe de erkek egemen bir anlayışın süregeldiği yadsınmaz bir gerçek. Uzun bir dönem, sadece güzelliğin ve cinselliğin ön planda tutulduğu filmler çekilmiş, kadına biçilen rollerde ısrarlı bir tutum sergilenmiştir. Zaman içinde dünya sinemasından gelen bir yansımayla, çağı yakalayan bir vizyon oluşturulmuş. Böylelikle kadının varlığı, yeri ve duruşu yavaş yavaş değişmeye, gelişmeye başlamıştır. Bu bağlamda kadın yönetmenlerin çoğalması; toplumun büyük bir kesimine etkisi olan sinema sanatında kadın sorunlarının daha iyi aktarılmasını sağlayacaktır.”

Tuğçe Soysop

“Kadın her daim, başrol olan erkeğin pasörü olarak gösterildi yıllarca. Bir adamın karısı, gittiği restoranın garsonu, saçını seven annesi, sevgilisi vs... Ana hattında bir kadın hikayesi olan film bulmak çok zordu eskiden. Şimdi kadınlar kendi hikayelerini anlatıyor, anlatıyor. Tabii buna şans veren, izleyen birileri oldukça... Türk sinemasında kadının temsili konusunda hâlâ bazı şeylere mahkum olduğumuzu düşünüyorum. Kadın güzel olmalı, erkeğe kendini beğendirmeli, erkeğin sözünü dinlemeli, birinin eşi olmalı. Oysa her kadın, her insan eşsizdir. Türkiye’de, de dünyada da kadının temsili derinleşip genişliyor.”

Gupse Özak

“Erkek egemen bir toplum yapısında yaşadığımız bir gerçek. Bunun Türk sinemasına yansımaları da söz konusu, ancak ben asıl sorunun kendi anlayışımızda ortaya çıktığını düşünüyorum. Şöyle ki, insan cinsiyet olarak kadın ya da erkek, ama bilinç olarak hem kadın hem erkek. Yani eylem bilincimizde dişil ve eril tarafları yerli yerinde kullanabilirsek, toplumun ve kurumlarının erkek egemen yapısı içerisinde cinsiyetimizle değil, eylem ve irademizle var olabiliriz. Yaratıcı alanda ise, dişil tarafın doğurganlığını, duyu yoğunluğunu, imgelem dünyasına açılan renkli penceresini üretimimizin içerisine katabilirsek, yine bizi cinsiyetimizin belirleyiciliğinden kurtaran bir anlayışla hareket ederiz. Kadın ya da erkek fark etmez, önemli olan kendimizdeki bu dinamikleri, özgüvenle, yerli yerinde kullanabilmek.”

Meltem Bozoflu Gölebeyi